A. 1858. N°. 230.

WOENSDAG 29 SEPTEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 29 September.

Spoorwegen.

Het groote onderwerp van den dag, en het gevaarlijke struikelblok voor vele ministers en ministeriën, de aanleg onzer spoorwegen, schijnt, ook blijkens de daartoe betrekkelijke zinsnede der troonrede, spoedig met ernst ter sprake te zullen komen. Het liet zich toch verwachten niet alleen, maar wij hebben er door de mededeelingen van den minister van finantiën reeds de zekerheid van bekomen, dat het Ministerie, welks zamenstelling en komst aan het bewind wij in den voorzomer zoozeer onzen bijval mogten schenken, van den langen tijd van rust gebruik heeft gemaakt, om zich in deze hoogst belangrijke aangelegenheid geheel te huis te maken, en daaromtrent zoodanige voorstellen te doen, wier aannemelijkheid spoedig en algemeen zal blijken! Wij verlangen, dat het spreken en schrijven over dit onderwerp alzoo spoedig in handelen zal kunnen overgaan. Tevens moeten wij echter bekennen, dat ons verlangen in deze nog grooter is dan onze verwachting op zijne gemakkelijke vervulling. Bij dit onderwerp toch doet zich plaatselijk- en eigenbelang zoo sterk en krachtig gelden, dat het algemeen belang inderdaad een reuzenstrijd te voeren heeft, om den zege weg te dragen. Steden en dorpen worden gehoord en laten zich hooren over de wenschelijkheid van deze of gene rigting der baan, over de plaatsing van hoofd- en bijstations, en zeggen subsidiën en deelneming toe of onttrekken zich daaraan, naar mate zij dit in hun *eigen* en *direkt* belang noodig of nuttig rekenen. Daarenboven is, sedert zich algemeen de overtuiging vestigde, dat het daarstellen van Spoorwegen hier te lande eene zaak was, waarmede de partikuliere nijverheid zich zonder staatshulp niet belasten kon, de staatsschatkist een hoofdpunt voor den spekulatiegeest van velen geworden. Waarlijk toch zijn er vereenigingen gevormd, plannen gemaakt en zelfs koncessien gevraagd, die, zoo zij al niet het uitsluitend belang der ondernemers beoogen, toch eerder gebouwd schijnen op het denkbeeld van het geldelijk alvermogen van den staat, dan van het opwekken en aanmoedigen der bijzondere nijverheid en spekulatiegeest. Daarenboven schijnt er hier eene vereeniging en vermenging van tegenstrijdige belangen en inzigten te zijn, waarop de geheele zaak welligt nog zou kunnen schipbreuk lijden, en waarbij de verstandigste voorstellen der regering — die natuurlijk alleen het karakter van *het algemeen belang* moeten dragen — kans van niet slagen of van minder goede ontvangst zouden kunnen vinden.

Wij hebben ons vroeger reeds meermalen voor de noodzakelijkheid van het leggen der spoorwegen verklaard, zonder tot de opgewonden voorstanders daarvan te behooren. Wij blijven getrouw aan die meening, ja, meenen sterker nog die noodzakelijkheid te moeten vaststellen, naarmate geheel Europa zich dit onderwerp al meer en meer aantrekt, en het bij ons schier op dien gemeenen vijand van al wat goed is — plaatselijk eigenbelang — zou dreigen schipbreuk te lijden. Onze overtuiging was echter en blijft nog steeds, dat van Rijkswege geene te groote, geene te zware offers moeten gevorderd worden; dat zooveel mogelijk de partikuliere ondernemingsgeest hierbij moet werkzaam blijven, en deze slechts opgewekt en aangemoedigd worden door eenige ondersteuning. Wij moeten tot ons leedwezen verklaren, dat wij die verwezenlijking van onze denkbeelden nog in geene enkele koncessie of aanvrage hebben gevonden. Wel waren wij het meest ingenomen met het plan van de HH. *Sloet* en *Reuchlin*, vooral om de gekozene baanrigting, maar het valt niet te ontkennen, dat de voorwaarden van die heeren hoogst bezwarend voor 's Rijks schatkist zijn. Men zoude bij dergelijke voorwaarden en bij de vele moeijelijkheden, die aan de uitvoering ook nog dan verbonden blijven, bijna tot den twijfel komen, of niet het leggen van een paar hoofdbanen, op Staats kosten, enkel en alleen naar de denkbeelden der regering nopens *algemeen belang*, en met verlof aan alle provinciën en gemeenten om met zijtakken, voor hare rekening gelegd, daarop te embrancheren, niet het verkiesselijkste was!

Gelukkig echter, dat de mededinging, die zich langzamerhand in de bijzondere ondernemingen begint te openbaren, dergelijk uiterste welligt zal kunnen verboden en de zaak terugbrengen tot het standpunt, waarvan wij wenschten, dat zij mogt uitgaan. Eene nieuwe aanvrage van koncessie tot het aanleggen van Spoorwegen in de Noord- en Noordoostelijke provincien van Nederland door den Hr. *de Brouwer van Hogendorp*, door den druk algemeen bekend gemaakt, schijnt althans die strekking te hebben. De Hr. *van Hogendorp* is reeds bekend als de man, die op zeer billijke voorwaarden koncessie verkreeg tot het leggen van den weg van Zevenaar op Rheine; die de noodige kapitalen hiervoor in korten tijd wist bijeen te brengen, en wiens ook door ons in der tijd zeer toegejuicht plan, alleen op onwil der Pruissische regering schipbreuk leed. Hij schijnt later in overleg getreden te zijn met de heeren *Sloet c. s.*, maar kon zich met hunne denkbeelden niet vereenigen, omdat hij meent „dat het beginsel van medewerking van „staatswege niet moet *overdreven* worden," en men, „indien men tot dusverre gezondigd heeft door „niets te doen, nu niet zondigen mag door *te veel* „te doen," omdat hij vermeende „zijne medewerking „aan de koncessie *Sloet-Reuchlin* niet te mogen ge„ven, omdat naar zijne innige overtuiging de spoe„dige tot standkoming, althans van de Noord- en „Noord-Oostelijke spoorwegen in Nederland, niet die „opofferingen van staatswege vergt als in de voor„noemde koncessie zijn bepaald; dat die opofferingen „ook niet in het belang der spoorwegondernemingen „zijn, en dat zeer zeker, bij mindere ondersteuning „van staatswege, eene degelijke partikuliere onderne„ming met soliede waarborgen tot stand kan komen." Dit zijn inderdaad denkbeelden, die eene nadere uiteenzetting en overweging ten volle verdienen, en die, mogten zij zelfs van de zijde der koncessionarissen *Sloet* en *Reuchlin*, tegenbeschouwingen uitlokken, de zaak van onzen Spoorwegen-aanleg wel niet bespoedigen zouden, maar toch welligt op beter en doeltreffender beginselen doen steunen. Hoezeer wij ook in deze naar uitkomsten en handelingen wenschen, het staatsbelang brengt gewis eer mede nog iets langer te wachten dan bedrogen uit te komen.

— De reis van prins *Napoleon* naar Warschau is de politici komen overrompelen, doordien er niets vooraf van het plan was uitgelekt. De prins zal den prins van Pruissen niet in Polen ontmoeten, daar deze reeds te Baden-Baden is, terwijl prins *Napoleon* eerst gister avond of heden morgen te Warschau is aangekomen. Een gewoon beleefdheidsbezoek kan de reis niet wezen; de afstand is te groot, om dat aan te nemen; te Parijs vermoedt men, dat de prins, al is dit niet het hoofddoel van zijn uitstapje, bepaald bij den Czaar er op zal aandringen, dat hij de keiz. familie en de stad Parijs vereere met zijn bezoek, welk bezoek men in veel kringen als zeer waarschijnlijk acht.

Dat de prins van Pruissen naar Warschau is gegaan, noemt de *Nord* als een bewijs, dat de invloed van Engeland te Berlijn nog niet overheerschend is, alhoewel men stellig verwacht, dat bij het opdragen van 't regentschap aan den prins de zaken eene liberaler rigting in Pruissen zullen krijgen en de jonkerpartij iets op den achtergrond zal geraken.

In Engeland is men zeer tevreden met de bepalingen van 't vredesverdrag met China; de handel vooral is overtuigd, dat lord *Elgin* zijn lastbrief op uitnemende wijze heeft vervuld. De positie van het *Derby*-kabinet moet ook door dit verdrag aanmerkelijk hebben gewonnen. — De nadere berigten, die uit Indië zijn ontvangen, behelzen weinig belangrijks; de toestand is steeds dezelfde; opmerkelijk alleen is 't berigt, dat weder eenige regementen Cipayers zouden worden bewapend.

Uit Konstantinopel zijn de laatste berigten niet geschikt, om de hoop te verwezentlijken, die men er van de finantieële maatregelen verwachtte. Wel meldt men, dat de derde Sultane in 't paleis is opgesloten, omdat hare verkwistingen te groot waren, maar de ambtenaren, die afgezet waren, herkrijgen hunne betrekkingen, evenzeer als zij, wier inkomsten verminderd waren, weder op het vorig bedrag van hun traktement zijn gesteld. Dat doet weinig goeds van de finantiën der Porte verwachten.

Er is vrij algemeen sprake van, dat het gebrek in de telegraafverbinding tusschen N. Amerika en Europa niet van dat belang is, als men tot dus ver vermoedde. Men schijnt zelfs verzekerd, dat de gemeenschap weldra weder goed zal hersteld zijn, en de aktiën zijn dien ten gevolge van 320 weder op 500 pond gekomen. Mogt dit vermoeden bevestigd worden, algemeen zou daarover de grootste en meest billijke vreugde ontstaan.

De Spaansche aangelegenheden hebben in den laatsten tijd weinig de aandacht geboeid. Weldra zal dit anders worden; de verkiezingen zullen in 't Schiereiland spoedig zeer de gemoederen in beweging brengen, en dit te meer, naardien het regeringsmanifest niet aan de verwachting heeft beantwoord. Het bestuur schijnt alle partijen te hebben willen voldoen, en daarom bij het behoud der door het vorig kabinet verminkte grondwet van 1845, in anderen opzigte liberale voornemens geopenbaard. Maar het heeft daardoor de Progressisten van zich vervreemd, terwijl de gematigde Absolutisten zelfs niet tevreden zijn met de gedane inwilliging in zake de grondwet. Thans zullen de verkiezingen eene meer sterk geteekende kleur bekomen.

Per de A f r i c a zijn tijdingen ontvangen uit Nieuw-York, loopende tot 15 dezer. Daaruit verneemt men, dat sedert de aankomst van de gewapende magt op het Staten-eiland aldaar alles rustig geworden is. De geele koorts bleef te Nieuw-Orleans voortwoeden. Op den 13den dezer waren aldaar 98 personen aan die ziekte overleden. Te Savannah, Charleston en in andere plaatsen nam de ziekte toe. Te Nieuw-York is eene deputatie van de wetgevende magt aangekomen met het doel, om den generaal *Paez* uit te noodigen naar zijn vaderland terug te keeren. De generaal zal, naar men zegt, aan die uitnoodiging gevolg geven. De S t a r o f t h e W e s t is te Nieuw-York aangekomen met de mail uit Kalifornie en 1,700,000 dollars aan goud aan boord. Een groot aantal gelukzoekers zijn van de Fraser-rivier in Kalifornie teruggekeerd. De rivier was een tijd lang te hoog gezwollen om te kunnen graven. Intusschen ondervond men al meer en meer, dat de mijnen overvloedig goud opleverden.

— Z. M. heeft aan den heer *W. R.* baron *van Heeckeren van Brandsenburg*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als ontv. te Deil c. a.; en heeft in zijne plaats benoemd de heer *P. E. H. Leendertz*, ontv. te Heerewaarden; voorts is het kantoor Heerewaarden ingetrokken en met dat te Herwenen vereenigd onder beheer van den ontv. *A. de Gaay*; — benoemd tot ontv. te Bleiswijk c a., de heer *B. H. van Haersolte*, ontv. te Wognum.

Tot vice-konsul voor de eilanden Madeira en Porto Santo is benoemd de heer *Ch. R. Blandy*.

Z. M. heeft benoemd: bij het 6. reg. inf., tot 1. luit.-kwart. den 2. luit.-kwart. *M. Kloekhorst*; bij het 8. reg., tot 1. luit.-kwart. den 2. luit.-kwart. *G. N. Bouman*, van het 1. reg.; bij het 1. reg., tot 2. luit.-kwart. den sergeant *J. F. H. Bodeman*, van het 8. reg. — Voorts is de offic. van gez. 3. kl. bij de mil. geneesk. dienst der landmagt in W.-Indie *A. L. A. Stock* bevorderd tot off. van gez. 2. kl.

:— De kommissie uit de Tweede Kamer, belast met het aanbieden van het adres in antwoord op de Troonrede, zal aanst. Donderdag door Z. M. den Koning worden ontvangen. — Heden morgen zullen Z. M. de Koning en Z. K. H. de prins van *Oranje* de Tweede Kamer ontvangen, die, ingevolge haar besluit van Zaturdag, audientie gevraagd heeft.

— Op eergisteren had eene kommissie uit het bestuur van de maatschappij der Nederlandsche letterkunde, bestaande uit den hoogleeraar *N. C. Kist*, als voorzitter, en mr. *J. T. Bodel Nijenhuis*, als sekretaris, de eer aan Z. K. H. den prins van Oranje, aan Hoogstdeszelfs paleis, bij bijzonder gehoor aan te bieden het diploma van het eerelidmaatschap dier maatschappij, waarvan sints meer dan drie-vierde eener eeuw des prinsen voorouders en hooge bloedverwanten beschermheeren of eereleden geweest zijn. Z. K. H. heeft dit huldeblijk met bijzondere welwillendheid aangenomen. *Leid. Ct.*

— De heer *Strens*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, heeft zijn ontslag als wethouder der gemeente Roermond genomen. In den brief, daartoe strekkende, verklaart de geachte volksvertegenwoordiger, dat hij zich de benoeming van wethouder had laten welgevallen en het voornemen had zijn ontslag als lid der kamer te nemen. Nu echter de spoorweg-kwestie in de aanstaande zitting zou worden behandeld, waarmede de heer *Strens* zich sedert eenige jaren bezig houdt, had hij besloten, vooral nu zijn stelsel voor een deel door de regering schijnt te zijn aangenomen, zijne betrekking als volksvertegenwoordiger te blijven bekleeden.

*— Algemeen heeft men met genoegen er op gelet, dat het adres in antwoord op de Troonrede door de Tweede Kamer zoo gereedelijk is aangenomen. Schijnt het over 't algemeen wenschelijk, dat niet te veel tijd aan dergelijke diskussiën worde besteed, vooral als belangrijke wetsontwerpen te wachten zijn, die de aandacht der Kamer in hooge mate zullen vereischen, wij mogen deze gelukkige wijziging in den loop der diskussiën zeker ook beschouwen, als een blijk van de goede overeenstemming, die er tusschen regering en vertegenwoordiging schijnt te bestaan. Uit dat oogpunt gelooven wij ook, dat de begrootingswetten, hoezeer de aandacht der kamer zeker ten zeerste waardig, dit jaar minder langdurige behandeling zullen ondergaan dan wel vroeger. Bij de toezeggingen der regering belooft de tegenwoordige kamerzitting dan in allen opzigte eene uiterst belangrijke te kunnen worden.

Het *Hbl.* laat zich daarover als volgt uit:

„Nu is men in de gelegenheid, dadelijk met het onderzoek der aanhangige wets-ontwerpen in de afdeelingen aan te vangen; en dus het oogenblik te bespoedigen, waarop eene beslissing zal kunnen worden genomen over vele gewigtige wets-ontwerpen, die bereids zijn of eerstdaags zullen worden aangeboden. Gedurende de eerste dagen zal men wets-ontwerpen van minder omvang of aanbelang onderzoeken, maar dan zullen de staatsbegrootingen voor 1859 en de verdere financiele en andere voorstellen het onderwerp van overweging in de sektien uitmaken. Het is dus mogelijk, dat in de eerste weken de openbare zittingen der Kamer niet veelvuldig zullen zijn. Het is echter zeer te wenschen, dat de leden der Kamer ditmaal trouw tot het onderzoek in de afdeelingen zullen opkomen, want eerst dan is het mogelijk, dat het gevoelen van de meerderheid der Kamer uit de voorloopige verslagen blijkt. Het bemoeijelijkt de taak van de regering, als zij soms een verslag voor zich heeft, dat later blijkt slechts het gevoelen van de minderheid der Kamer uit te drukken; dat is vooral hoogst nadeelig, daar, waar het hoofdkwestiën betreft. In vroeger tijd is er wel eens over dit punt geklaagd en gaf dit tot verkeerde beschouwingen en gevolgtrekkingen aanleiding. Dat de groote meerderheid in het belang van de waardigheid der Kamer, en vooral in het belang des lands zorge, dat de verslagen de ware uitdrukking van haar gevoelen zijn. Dat zoo nuttige doel kan alleen door een trouw en ijverig bezoek der sektiën verkregen worden."

:— Uit 's Hage schrijft men:

„De minister van justitie heeft, in overleg met de kommissie, welke met de opneming van gevangenissen in het buitenland belast is geweest, het gewigtig onderwerp van het aan te nemen nieuwe strafstelsel onderzocht. Het resultaat van dat onderzoek is, dat zijns inziens, omtrent een nieuw gevangenis- of strafstelsel de volgende grondslagen kunnen worden voorgesteld als: 1. onderlinge afzondering, in het algemeen, der veroordeelden tot gevangenisstraf van drie jaren of korter, met verpligting tot arbeid; 2. gemeenschappelijke opsluiting bij dag, en afzondering des nachts, der veroordeelden tot gevangenisstraf voor meer dan drie jaren, met verpligting tot arbeid, en om die straf gedurende de laatste drie jaren in onderlinge afzondering te ondergaan; 3. gemeenschappelijke opsluiting der veroordeelden beneden de zestien en boven de zestig jaren, tenzij de afzondering voor den tijd van niet meer dan éene maand door den regter mogt zijn uitgesproken; 4. de bevoegdheid van regenten om, wanneer in de afzondering een dreigend of dringend gevaar voor de gezondheid naar ziel of ligchaam van den gevangene wordt gezien, die afzondering dadelijk te kunnen opheffen, onder goedkeuring van het hoofd van het departement van justitie. Naar deze grondslagen stelt de Regering zich voor, de vereischte bepalingen omtrent een nieuw gevangenis- of strafstelsel in het ontwerp van een nader eerste boek van een nieuw wetboek van strafregt, op te nemen; welk nader ontwerp in deze zitting aan de Tweede Kamer zal worden aangeboden.

— Op bevel van de Amsterdamsche policie werd volgens de *Echo* den 15 hier een Franschman gearresteerd, die den volgenden dag te Amsterdam weder in vrijheid werd gesteld. De gearresteerde heeft zich bij den gezant te 's Hage beklaagd, en vraagt schadevergoeding, zegt men.

*— In de provincie Friesland is men nog weinig ingenomen met de spoorweg-plannen van *Sloet Reuchlin* of *de Br. v. Hogendorp*, vooreerst, omdat men de vereeniging met Holland over Groningen en Arnhem te grooten omweg acht, terwijl de weg over Meppel, Zwolle en Utrecht, de meest wenschelijke wordt geacht in Friesland; en ten tweede omdat de aansluiting van Harlingen met Duitschland veel meer gewenscht ware over Zwolle en Almelo. Om deze redenen wordt er nog weinig belangstelling vooreerst voor die wegen getoond, terwijl in Gelderland en Overijssel de gemoederen geheel vol zijn van de spoorweg-plannen.

Het *H.blad.* neemt uit die mindere belangstelling aanleiding om 't volgende te schrijven:

Volgens de Friesche dagbladen schijnt het ontwerp der spoorwegen, waarvoor aan de heeren *Sloet* en *Reuchlin* koncessie is gegeven, weinig bijval in Friesland te vinden; ja daar wordt de ongerijmde beschuldiging opgeworpen, dat de provincie Friesland door deze wegen aan Holland wordt opgeofferd; aan Holland, alwaar de spoorwegen zonder den staat eenig geld te hebben gekost, zijn gelegd, en dat nu bijna de helft zal moeten betalen der lasten, welke de staat op zich neemt om spoorwegen ook aan Friesland te schenken. Indien de ontworpen spoorweg zoo weinig waarde voor Friesland heeft, dat die provincie zich geene opofferingen wil getroosten, zoo als de andere, dan ware het beter dat de spoorweg van Groningen niet op Harlingen, maar op Delfzijl werd gerigt, en dat de uitmuntende zeehaven, welke binnen weinige jaren door een groot scheepvaartkanaal met Groningen zal zijn verbonden, de noordelijke haven werd, waaraan de spoorweg zich zal aansluiten, een voordeel, dat men aan Harlingen had toegedacht, maar dat aldaar weinig op prijs wordt gesteld.

— Naar wij vernemen zullen de Staten der provincie Friesland, krachtens magtiging des Konings, worden bijeengeroepen tot het houden eener buitengewone vergadering in de eerste helft der maand Oktober, ten einde kennis te nemen van de aan de heeren *Sloet* en *Reuchlin*, behoudens bekrachtiging door de wetgevende magt, verleende voorloopige koncessie tot den aanleg van de Noorder-spoorwegen, en te beraadslagen over de daaromtrent in te dienen voorstellen.

— De leden der Staten van Drenthe zijn, krachtens magtiging van Z. M., buitengewoon bijeengeroepen tegen Vrijdag 1 Okt. eerstk., ten einde te raadplegen en te beslissen over het verleenen van eene subsidie aan het Rijk uit de prov. fondsen, ter zake van den spoorweg in de noordelijke gewesten, waarvan koncessie is verleend aan de heeren *Sloet* en *Reuchlin.*

*— Bij de herstemming op gister ter benoeming van twee leden voor den gemeenteraad alhier in plaats van de heeren *Mulder* en *Voswinkel Dorselen* werden 609 stemmen uitgebragt, waarvan 11 van onwaarde voor de eerste en 16 voor de tweede keuze. Van de 598 geldige stemmen ontving de heer mr. *N. F. van Nooten* 356 en de heer mr. *H. Roijaards van Scherpenzeel* 242; van de 593 geldige stemmen voor de tweede keuze bekwam de heer mr. *S. J. v. Geuns* 432 en de heer mr. *C. G. de Balbian van Doorn* (reeds gekozen) 161 stemmen.

De heeren *v. Nooten* en *v. Geuns* zijn dus tot leden van onzen gemeente-raad benoemd.

*— De uitgever van de *Amersf. Ct.* had, niettegenstaande hij ter audientie van het kantongeregt er op aandrong veroordeeld te worden, aan den Koning kwijtschelding gevraagd van de hem opgelegde boete van *f* 25,—, wegens het in zijn blad aankondigen van eene vreemde loterij. Naar men berigt is dit verzoek door Z. M. van de hand gewezen.

*— Uit 's Bosch schrijft men ons: De militaire eere-raad of raad van onderzoek, waarvan de leden reeds in onze stad zijn aangekomen, zal eerstdaags vergaderen ten einde het gedrag van een officier te onderzoeken. Sedert de invoering der wet over die zaak, dus, zoo wij meenen, van Augustus 1851, is dit de zesde en van dit jaar reeds de derde maal, dat het gehouden gedrag van dezen of genen officier het bijeen roepen van dien raad in onze stad noodzakelijk maakt. Sommige dezer heeren zijn, wel is waar, zoo als nog onlangs het geval was, door dien raad, na gedaan onderzoek, waardig gekeurd, om in den officiersrang te blijven voortdienen, ofschoon sommige Couranten abusievelijk van den laatste het tegendeel hadden gemeld, maar het is toch opmerking waard, dat in een zoo kort tijdverloop zulke maatregelen noodig worden geacht. Hopen wij, dat ook ditmaal het rezultaat dezer vergadering niet erger zal zijn dan dat der vorige en dat, zoo niet de laatste maal, dan toch in zeer langen tijd die maatregel niet meer zal behoeven genomen te worden.

(De 1. luit., waarvoor de raad van eer thans bijeen zou komen, heeft zich te Bergen op Zoom, naar men berigt, door een pistoolschot van 't leven beroofd.)

:— Z. M. heeft bij besluit aan *J. G. Schouten* toegestaan eene gasfabriek op te rigten te Weesp, met wijziging in de vroegere autorisatie.

— De onderofficier, die het ongeluk heeft gehad in de maand Junij jl., bij gelegenheid van het schijfschieten nabij Nijmegen, een officier dood te schieten, is door den krijgsraad, wegens manslag door onvoorzigtigheid gepleegd, tot eene gevangenisstraf van drie maanden veroordeeld. *N. R. Ct.*

*— Uit Curaçao hebben wij nog den volgenden brief van den 24. Aug.

„De droogte blijft voortdurend op Curaçao heerschen, waardoor wij schaarschte aan drinkwater hebben. In weerwil van langdurige droogte, soms van 3 à 4 jaren, gedurende welken tijd het weinig regent, — van 2½ tot 3 palmen — zijn er echter slechts weinig landen, waar het drinkwater op den duur zoo goedkoop is. Dit jaar wordt het putwater verkocht de emmer van 15 à 18 kan à 4 cents, en het regenwater à 15 à 20 cents.

„De maïs-oogst is uit hoofde der droogte slecht uitgevallen; de cochenille daarentegen vrij gunstig. Het is te betreuren, dat men zich niet meer algemeen op Curaçao op de teelt van de cochenille toegelegd heeft. Aruba is hierin Curaçao ver vooruit. In 't voorgaande jaar zijn er meer dan 10,000 pond cochenille op Aruba gewonnen. Op Curaçao, Bonaire en Aruba te zamen pl. m. 16,000 pond. Daar in de laatste 3 jaren de aloé tegen meer dan 50 c. het pond verkocht is, is men hier begonnen meer uitbreiding aan deze kultuur te geven.

„In Venezuela bestaat thans een telegraaf van La guayra naar Caracas en van Valencia naar Puerto Cabello. Valencia is de zetel van het nieuwe goevernement; de nationale konventie houdt aldaar hare vergadering en die plaats zal waarschijnlijk bij de nieuwe konstitutie tot hoofdstad der republiek verheven worden. Dit zal welligt met der tijd de oorzaak tot eene nieuwe revolutie worden. De Venezolanen kunnen niet leven zonder revolutie te maken. Als zij rust hebben, houden zij zich bezig, bouwstoffen voor eene andere omwenteling bijeen te brengen. De partij der oligarchen is thans aan het bestuur en neemt de gelegenheid waar zich op de liberalen te wreken. De eene partij zal dus altoos, bij voortduring, grieven hebben tegen de andere partij, die zich op hare beurt trachten te wreken. Vreemdelingen, indien deze zich in groote getale in Venezuela vestigden, zouden welligt zich kunnen vereenigen, om den partijgeest te onderdrukken en de orde en rust daardoor te handhaven; doch de vreemdelingen die er thans wonen, hebben geen invloed op de inboorlingen. Naauwelijks zijn de Oligarchen weder aan het bestuur, of er is weder eene zamenzwering tegen den generaal *Castro* ontdekt, ten gevolge waarvan 34 personen in hechtenis zijn genomen.

„De tusschenkomst der vreemde gezanten en hunne bedreiging hebben ten gevolge gehad, dat de ex-president *Monagas* uit zijne gevangenis is ontslagen en met de zijnen het land zal verlaten.

„De republiek St. Domingo verkeert ook in een ongelukkigen toestand en vele jaren zullen worden vereischt om zich ook daar eenigzins te herstellen. Met den ex-president *Baez* zijn op Curaçao vele Dominikanen aangekomen; dit zijn meestal militairen en anderen, onbeschaafde lieden die noch lezen noch schrijven kunnen. Door *Baez* zijn verscheidene millioenen patienjes papieren geld uitgegeven, zoo dat dit geld geen waarde meer heeft. Voor een dubloen, 40 gulden, kan men 40,000 patienjes inwisselen. Dit geld staat gelijk met de oude Fransche assignaten. St. Domingo zal die schuld nimmer kunnen delgen. Het invoeren van veel papieren geld en het verbannen van generaal *Santander* door *Baez* waren de oorzaak der jongste omwenteling in St. Domingo, en de nieuwe konstitutie van 19 Feb. 1858, waarbij St. Jago de Caballero tot hoofdstad der republiek verheven wordt, zal misschien de oorzaak van een nieuwen burgeroorlog op St. Domingo zijn. Het is te verwachten, dat die republiek door die burgeroorlogen te gronde zal gaan en weder onder Hayti zal komen, ten zij de N. Amerikanen, Engelschen en Franschen dit bepaald mogten beletten.

:— Door den minister van Oorlog is de levering van fourrage voor de troepen te 's Hage toegewezen voor den prijs van 62 cts. het hooi, 26 cts. het stroo en *f* 1.01 de haver. Te Leijden waren de prijzen gegund van 50 cts. het hooi, 29 cts. het stroo en *f* 1.01 de haver.

— Op de tentoonstelling te Rotterdam zijn o. a. wegens werktuigen prijzen toegekend aan de heeren *Jenken* en *de Waal en Co.* hier ter stede.

— Te Haastrecht heeft zekere *P.* door schrik een toeval bekomen, en zijn spraakvermogen terug gekregen, dat hij sinds 14 jaar, na eene ongesteldheid, verloren had.

— Het is bekend, dat het Belgiesche dorp Gheel eene kolonie, als het ware, van krankzinnigen is; de meeste ingezetenen huisvesten er een of een paar

krankzinnigen, die in hun huisgezin verkeeren, aan hunnen disch aanzitten, veldarbeid of eenig ander werk verrigten en in schier onbeperkte vrijheid de gemeente rondloopen. Door gewoonte en ervaring zijn de ingezetenen er met de hebbelijkheden der krankzinnigen bekend, en weten beter met hen om te gaan dan anderen. Er bestaan wettelijke bepalingen, strekkende om de goede behandeling der te Gheel gehuisveste krankzinnigen te verzekeren.

De inspekteurs der Nederlandsche gestichten voor krankzinnigen, de referendaris *Feith* en prof. *Schroeder van der Kolk*, hebben onlangs op hunne inspektiereis Gheel bezocht, en zij zijn er tot de overtuiging gekomen, dat zulk eene inrigting voor verpleging van krankzinnigen, als daar bestaat, haar nut heeft, niet tot vervanging maar tot aanvulling der wetenschappelijke zorg voor krankzinnigen in de daarvoor bestemde gestichten. Een afzonderlijk verslag is door hen dienaangaande aan den minister van Binnenl. Zaken ingediend en door dezen thans ter kennis der betrokkene overheden in de provinciën gebragt, met het doel om haar oordeel te vernemen over de vraag, of hier te lande reden en gelegenheid bestaan, om de te Gheel bestaande inrigting op kleiner schaal na te volgen.

— De koningin-regentes van Griekenland heeft onlangs een besluit geteekend, waarbij de aloude Olympische spelen, na gedurende vijftien eeuwen gestaakt te zijn, weder in het leven geroepen worden. Zij zullen telkens om de vier jaren, aan te vangen met het jaar 1859, op de drie eerste Zondagen in de maand Oktober worden gehouden, en uit wedrennen, worstelstrijden, het werpen met ijzeren ringen en andere athletische spelen, gezang, muziek en dans bestaan, met welk alles eene tentoonstelling van bloemen, vruchten, vee en voorwerpen der Grieksche nijverheid zal zijn verbonden. Het denkbeeld hiervan is het eerst bij een rijken inboorling van den Peloponesus, *Evangelos Zappas*, opgekomen, die te Jassy in Moldavië woont en zijn plan bereids ondersteund heeft door 400 aandeelen in de Grieksche stoomboot-maatschappij en 3000 Hollandsche dukaten in geld ter beschikking der Grieksche regering te stellen. De prijzen zullen worden toegewezen door eene kommissie, bij elke olympiade door de regering te benoemen, en uit gouden en zilveren medailles en zilveren bloemkransen bestaan, houdende de medailles op de eene zijde 's konings beeldtenis en op de keerzijde den naam des stichters en het cijfer der olympiade vertoonen. De winners zullen geregtigd zijn die medaille, aan een blaauw en wit zilveren lint, in het knoopsgat te dragen.

— Als een bewijs, tot op welk eene hoogte het de photographie gebragt heeft, vermeldt men, dat professor *J. Müller*, de bekende bewerker van *Poullet*'s leerboek, mededeelde, dat hij eene photographie op kollodion heeft gezien, die een grijs vlekje vormde van 1½ streep breedte en 2 streep hoogte, waaruit met het bloot oog niets was te maken. Door het mikroskoop waargenomen, zag hij een portret van *Napoleon III*, ten voeten uit. Bij 300malige vergrooting, kan men, bij deelen het beeld ziende, de enkele troetels aan den sabelkwast en de épauletten onderscheiden, ja zelfs het snijwerk aan den stoel die naast de figuur staat. Ook zag hij, dat de photographie naar eene lithographie was gemaakt, want men herkende duidelijk het korrelige der teekening. Dat deze handelwijze aan de wetenschap voordeel zal doen, is ontwijfelbaar. Verbeelden wij ons een photographisch beeld der maan, van ongeveer 5 Ned. duim middellijn, zoo zijn de ringgebergten aan de lichtgrenzen van dat beeld nog groot genoeg, om met het mikroskoop even zooveel, of misschien nog meer bijzonderheden te toonen, als men door den besten verrekijker op de maan tot nu toe in staat is waar te nemen.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 28 *Sept.*, 0.75 El; + AP. 7.70. Gev. 4 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 28. Sept. 5 voet 3 duim Rijnlands.

MADRID, 23 September.

De *Gaceta* bevat heden morgen het besluit waarbij de staat van beleg in Katalonie, Malaga en een gedeelte van Valencia wordt opgeheven. Alleen Opper-Aragon blijft in staat van beleg, ten einde het weren van den sluikhandel te vergemakkelijken.

WEENEN, 26 September.

De besluiten wegens de provinciale vertegenwoordiging zullen waarschijnlijk niet in de volgende maand verschijnen, gelijk verwacht werd. Men had nl. het plan ze in Januarij openbaar te maken, doch ook dat zal wel niet gebeuren, daar de ontwerpen nog in den rijksraad moeten onderzocht worden.

Het hof vertrekt den 30. naar Ischl, waar het drie of vier weken zal doorbrengen.

— 28 *Sept.* Met. 5 pCt. $82^3/_4$; Nat. $83^3/_8$; Bank 950; Noord-Bahn akt. 177; Credit Anst. [illegible]; O-Fr. Sp.-akt. 269; Saltzb. Sp.-akt. $100^1/_2$; Lomb. V. $104^1/_2$; W. op Lond. 9.58; G. $5^3/_4$; Zilv. $1^1/_8$.

BERLIJN, 27 September.

De prins van Pruissen verlaat heden Warschau, en zal morgen over Breslau en Dresden naar Bade-Bade reizen.

De *Voss. Ztg.* is heden morgen zonder het hoofdartikel verschenen, dat tot de inbeslagname aanleiding gaf; het blad deelt eenvoudig het gebeurde mede, zonder de reden aan te geven. De *Nat. Ztg.* deelt heden avond mede, dat haar bij de inbeslagname geen reden is opgegeven. — De inbeslagname dezer bladen heeft nog meer de aandacht op de reeds algemeen besproken wordende kwestie gevestigd, welke men gerust mag aannemen, dat in konstitutionelen zin zal worden opgelost.

BERLIJN, 28 September.

Prins *Napoleon*, reizende onder den naam van graaf *de Meudon*, is gisteren avond alhier aangekomen, heeft bij den Franschen gezant gesoepeerd en is om middernacht met een extra-trein naar Warschau vertrokken.

WEIMAR, 26 September.

De groothertog van Saksen Weimar is gister morgen van hier naar Warschau vertrokken, om de manoeuvres aldaar bij te wonen.

LONDEN, 27 September.

Het hof zal den 15. Okt. van Balmoral terugkeeren. De prins gemaal is er in zijne jagtbedrijven dit jaar niet zoo gelukkig geweest als anders. De prins *van Wales* heeft er Dingsdag zijn eerste hert geschoten.

In 1817 zijn uit de havens van Groot-Brittannië en Ierland vertrokken 212,875 emigranten, tegen 176,554 in 1856 en 176,807 in 1855.

De *Times* viel dezer dage het ministerie zeer hard wegens het nog niet openbaar maken van het verdrag met China (hetgeen nu geschied is.) In Rusland en Frankrijk had men zich gehaast den inhoud mede te deelen, en in Amerika, waar het stuk nog niet was aangekomen, zou het waarschijnlijk nog vroeger bekend zijn dan Engeland. Het Kabinet, zeide het blad, schijnt er volstrekt niet aan te denken, dat de Engelsche handel belang in dat verdrag kan stellen en zij regt heeft zich over dit stilzwijgen te beklagen, zeker als hij zijn kan, dat in de bevoorregte kringen velen reeds weten, waaraan zich ten opzigte van dat verdrag te houden. De *Times* vraagt of de reden van dit stilzwijgen in de onkunde, in de luiheid of in de domheid der ministers is gelegen, en roept den handel toe: Ziedaar nu de ministers die gij slechts kort geleden in ongelegenheid vreesdet te brengen. Ziedaar hoe dat nietsdoende bestuur u behandelt. Gij zijt nu het eenige volk, wien zijne ministers op beleedigende wijze weigeren de bepalingen van een in uw belang gesloten verdrag te doen kennen.

In antwoord op het geschreeuw der Fransche bladen over het verval van den *Times* deelt een Schotsch blad de volgende opgaven mede ter vergelijking van het debiet van den *Times* voor en na de verandering in de zegelwet. Tot den *Morn. Adv.* stond het als 7 : 1 en is het nu als 31 : 1; tot de *Daily News* was het $11^1/_2$: 1 en is het nu 17 : 1; tot den *Morn. Herald* 13 : 1 en nu 14 : 1; tot den *Morn. Post* 17 : 1 en nu 9 : 1 — het debiet van den *M. P.* is dus in sterker verhouding toegenomen, tot den *Morn. Chron* 23 : 1 en nu 39 : 1. Tot de cirkulatie van alle bladen gezamenlijk stond die van den *Times* als $2^3/_4$: 1 terwijl zij nu zoozeer toegenomen is, dat de verhouding 4 : 1 is. Dit is toch gewis geen bewijs van verval.

De *Manchester Guardian* zegt, dat een soldaat, *Tole* genaamd, in hechtenis is genomen, ter zake van verraad, gepleegd gedurende het beleg van Sebastopol, zijnde hij uit de loopgraven naar de Russen gedeserteerd, die, door inlichtingen, van hem ontvangen, 40 Engelschen versloegen.

LONDEN, 28 September.

Het goevernement heeft aan de dagbladen eene dépêche medegedeeld, uit Bombay van den 7 Sept., behelzende berigten van het oorlogstooneel in Indië. De opstandelingen van Gwalior zijn door generaal *Roberts* geslagen, en hebben in dat gevecht meer dan 700 man aan dooden verloren. Het verlies der Engelschen was van weinig beteekenis. De geslagenen zijn in de rigting van Chumboul gevlugt. Het fort Procurce heeft zich den 24. Aug., na een bombardement van 30 uren, aan generaal *Napier* overgegeven. Generaal *Grant* wordt met zijn legerkorps door den regen te Sultanpour terug gehouden. Voor eenige dagen hebben 550 politieagenten een korps van 4000 opstandelingen aangevallen en geheel verslagen. Drie regementen Cipaijers zijn dezer dage in Bengalen weder gewapend en georganiseerd. In Penschub en in de presidentschappen Bombay en Madras is alles rustig.

De berigten uit Mexiko van den 2 Sept. bevestigen dat de N. Amerikaansche gezant, de heer *Forsyth*, zijne diplomatieke betrekkingen met dat land heeft gestaakt. De stad Tampico heeft zich aan de liberalen overgegeven. *Vidauri* trok tegen de hoofdstad op.

— 28 *Sept.* Gec. $98^1/_8$; Mex. 3 pCt. $22^1/_8$; Peru $4^1/_2$ pCt. $90^1/_4$, 3 pCt. $71^1/_2$; Venez. 3 pCt. $40^1/_4$; Port. 5 pCt. $46^7/_8$; Sp. 3 pCt. $46^1/_2$; $1^1/_2$ pCt. $29^3/_4$; Rusl. $4^1/_2$ pCt. $100^1/_4$; 5 pCt. $111^1/_4$; Holl. $2^1/_2$ pCt. 66; 4 pCt. $102^7/_8$; Sard. 93.

PARIJS, 27 September.

De keizer keert uiterlijk overmorgen, in gezelschap van graaf *Walewski* herwaarts terug.

Als doel der zending van prins *Napoleon* naar Warschau wordt heden opgegeven eene uitnoodiging aan keizer *Alexander* om een bezoek aan Frankrijk te brengen. Dat uit die zending in allen gevalle eene nauwere toehaling der vriendschapsbanden tusschen Rusland en Frankrijk zal voortvloeijen, is wel aan te nemen, te meer als men ziet hoe groote welwillendheid beide rijken reeds jegens elkander aan den dag leggen. Zoo verzekert men o. a. dat de Russiesche regering besloten heeft, het jonrnaal van het beleg van Sebastopol (voor de operatiën van het Russiesche leger) te Parijs uit te geven, en alle bijbehoorende platen en gravures door Parijsche kunstenaars te laten vervaardigen, terwijl onze regering de keizerlijke drukkerij daartoe ter harer beschikking zou hebben gesteld.

Fuad Pacha zal, zegt men ter beëindiging der kwestie van de vaart op den Donau een nieuw voorstel doen dat met de denkbeelden van de meerderheid der mogendheden zou strooken.

Aan Engeland en Frankrijk zal, volgens eene overeenkomst, een deel uitmakende van het verdrag van Tien Tsing, elk een grongebied van 8 à 10 vierk. ned. mijlen te Kanton worden afgestaan, voorzien van eene goede ankerplaats.

De *Courrier du Dimanche*, die in betrekking staat met zeer hoog geplaatste personen, spreekt van de toekomst van Italië als volgt: Lombardije moet aan Oostenrijk blijven, omdat het verlies zijner Ital. staten het keizerrijk zou doen ineenstorten, terwijl de Paus Rome moet blijven bezitten, omdat de onafhankelijkheid der kerk eischt dat de Paus tevens wereldsch vorst blijve. De Legatiën echter, die eerst in 1815 aan den Paus zijn gegeven, en Parma, Piacenza en Modena, zou men aan Sardinie moeten voegen; de Paus en hertog van Parma zouden niet zeer tegen dien afstand ingenomen zijn, terwijl de kinderlooze hertog van Modena er ook niet te veel tegen in te brengen kon hebben. Eindelijk zouden Toskane en Napels onafhankelijke staten blijven, terwijl in beiden meer liberale regeringsbeginselen zouden worden gehuldigd, en zelfs de koning van Napels zou worden uitgenoodigd ten behoeve van den hertog van Kalabrie afstand te doen van den troon.

Thans eerst is vernomen, dat, ten gevolge van verregaande onvoorzigtigheid en achteloosheid van eenige spoorwegbeambten, de trein, waarop de keizer en de keizerin zich, tijdens hunne jongste reis door Bretagne, bevonden, toen hij van Rennes terug kwam, groot gevaar liep tegen een anderen trein, van Parijs komende, te stooten, doch gelukkig door de opmerkzaamheid van den kondukteur er aan ontsnapte. Tien beambten bevinden zich te dier zake in hechtenis.

De schoone kunne is, in afwachting der huwelijksfeesten van den hertog *van Malakoff*, nog maar weinig in haar schik, over de achteloosheid waarmede de eerste mannen van het keizerrijk in den vreemde hunne bruiden zoeken. De hertog *van Malakoff* neemt eene Spaansche tot gade, graaf *Walewski* is met eene Italiaansche, graaf *de Morny* met eene Russische en de heer *de Persigny* met eene Engelsche dame gehuwd. 't Is of het nieuwe keizerrijk zich wil vervreemden van het Fransche schoone geslacht, dat, als het op dien voet blijft voortgaan, zeker zich zal weten te wreken over die miskenning zijner bekoorlijkheden!

Prins *Ghika* is gister morgen onder een toevloed van vrienden en belangstellenden ter aarde besteld. Zijn lijk zal evenwel niet in Frankrijk blijven, maar over eenige dagen naar Wallachije verzonden worden. Hij was 46 jaar oud. Zijn eenige dochter is eenige jaren geleden gehuwd met den laatsten nakomeling van den grooten *Sully*, den markies *de Laubépine*.

Te Saint Liquaire is de geboorte-aangifte gedaan van het 33ste kind van zekeren *Vivier*. Een twintigtal kinderen is nog in leven; de vader is slechts 60 jaar oud.

PARIJS, 28 September.

Men spreekt van een kongres van de grootste finantiemannen van Europa te Parijs, waarop over eene geldzaak van 600 millioen frs. zal gehandeld worden.

De beurs is heden zeer geanimeerd.

— 28 *Sept.* Rente kont. $4^1/_2$ pCt. 96,50; op tijd 3 pCt. 73,30; Fr.-Oost. Spw. 673; Sp. 3 pCt. $40^5/_8$.

BRUSSEL, 28 September.

Gister is in eene der zalen van de Koninklijk-Belgische akademie, het internationale kongres over den eigendom der voortbrengselen van letterkunde en kunst geopend. Het kongres telt 450 leden, waaronder 18 Nederlanders, de heeren *Bakhuizen v. d. Brink*, *Suringar*, *Muller*, *Nijhoff*, *Belinfante*, *Martin Kuytenbrouwer*, *Roelofs*, *Bodel Nijenhuis*, *Bosscha*, *Brill*, *Gerth v. Wijck*, *Groen v. Prinsterer*, *Jonckbloet*, *Lipman*, *Nyssens v. Velthove*, *Thorbecke*, *v. Lee* en *v. Lennep*.

De heer *Faider* sprak de openingsrede uit, die zoo kort en zakelijk was en zulke verhevene denkbeelden bevatte als van hem was te verwachten. Na het

bekende doel van het kongres te hebben uiteengezet, zeide de voorzitter, dat de kommissie van regeling, bij het vaststellen van het programma der beraadslagingen en der vraagpunten, tusschen drie hoofdstelsels had te kiezen: 1°. het stelsel, dat volstrekt de wettigheid ontkent van den eigendom van voortbrengselen van letterkunde en kunst; 2°. dat, volgens hetwelk deze eigendom onvoorwaardelijk aangenomen en met dien van stoffelijke voorwerpen gelijk gesteld wordt; 3°. het stelsel, dat, hoezeer het bestaan van dien eigendom erkennende, er nogtans een speciaal karakter aan verleent en er een bepaalden termijn voor stelt. Hij somde de beweegredenen op, waarom de kommissie zich met het laatstgenoemde stelsel heeft vereenigd, waardoor de regten der schrijvers met die van het publiek worden in overeenstemming gebragt, dat strekt, om tevens voor de voortbrengselen van den geest eene belooning te verzekeren en ze goedkoop verkrijgbaar te stellen, en op deze wijze de schuld van het genie tegenover de massa te kwijten.

Tot eere-voorzitter is gekozen de minister *Rogier*, tot eere-onder-voorzitters werden benoemd de heeren *v. d. Brink*, *v. Wintzleben*, *Stubenrauch*, *Knight*, *Schiern*, *Pacheco*, baron *Taijlor*, *Scribe*, *Wolowski*, *Jaquemond*, *da Silva Ferrao* en *Gaullieur*.

De werkzaamheden in de sektiën zijn hierop begonnen.

In de eerste sektie (president de heer *Vervoort*) werden, na eenige diskussie over de strekking der kwestiën betreffende de internationale erkenning van den letterkundigen en artistieken eigendom, al de door de kommissie van bestuur opgegeven vragen, behoudens eenige kleine wijzigingen in de redaktie, toestemmend beantwoord.

In de tweede sektie (president de heer *Wolowski*), hadden diskussiën plaats over den aard en den duur van het regt van eigendom; morgen voortzetting.

In de derde sektie (president de heer *Scribe*), werden al de kwestiën, betrekkelijk de dramatische en muziekale werken in beginsel behandeld. De sektie verklaarde zich, wat den duur van het regt van eigendom betreft, voor den termijn van 50 jaren, na het overlijden van den schrijver; overigens werden al de door de kommissie van bestuur gestelde vragen toestemmend beantwoord.

De vierde sektie (president de baron *Taylor*) heeft in de eerste plaats besloten tot de gelijkstelling, voor wat den eigendom betreft, van de werken van kunst met de letterkundige werken. Vervolgens heeft zij zich vereenigd met de aan haar onderzoek onderworpen voorstellen van de kommissie van bestuur.

In de vijfde sektie (president de graaf *Arrivabene*) werd besloten de volgende ontwerp-resolutie aan het oordeel van het kongres te onderwerpen: *a.* afschaffing der douane regten op de boeken en werken van kunst, of ten minste vermindering der regten tot het matigste bedrag en de vereenvoudiging daarvan. *b.* De bevoegdheid om werken, welke naar het buitenland zijn gezonden, weder vrij te mogen invoeren. *c.* Vermindering van het porto voor boekwerken enz., tot een zoo laag mogelijk bedrag; de heffing van dit porto volgens het gewigt en de frankering van drukwerken door middel van postzegels. *d.* Gelijkstelling van gekorrigeerde drukproeven met drukwerken.

ADVERTENTIEN.

⁂ Mijn innig geliefd jongste Dochtertje, HENDRIKA JACOBA MARIE JUSTINE ANTOINETTE, werd mij op heden, in den jeugdigen leeftijd van ruim twintig maanden, door den dood ontrukt

Zeyst, Weduwe H. J. STRATENUS,
25 September 1858. SCHADEE VAN DER DOES.
Eenige kennisgeving.

⁂ Voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij de ziekte en het overlijden van mijnen geliefden oudsten Zoon, betuig ik mijnen hartelijken dank.

Utrecht, De Wed. A. C. LOFFELT,
29 Sept. 1858. geb. VAN DEVENTER.

PUBLIEKE VERHURING.

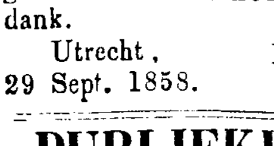

⁂ De Notaris W. S. G. T. POST, residerende te Eck en Wiel, zal publiek verhuren:

De HOFSTEDE, genaamd *HET HAAGJE*, groot 44 B. 12 R. 30 E., bestaande in Huis, verdere Betimmerten, Bouw- en Weiland, staande en gelegen te Maurik, Provincie Gelderland.

Voor zes achtereenvolgende jaren; te aanvaarden: de Landen den 1. Januarij en de Gebouwen den 1. Mei 1859;

Op den 9. October 1858, des middags om 12 ure, ten Herberge van *Arnoldus van Odijk*, te Rijswijk.

NB. Nadere informatiën te bekomen bij den Rentmeester E. KRONENBURG Gz., te Langbroek, en bij bovengenoemden Notaris.

DE NIEUWE UTRECHTSCHE ALMANA[K]

Voor 1859

⁂ ligt ter perse, en de Uitgevers L. E. BOSCH EN ZOON zullen gaarne de vooruitbestelling[en] van de Boekhandelaren met de verhoogde premiën inwachten. De vier soorten, die allen keurig en ... vuldig bewerkt zijn, zijn door de uitgevers weder kunnen versierd worden met allerlei lieve ver[halen,] vertellingen en plaatjes; alles is aangewend om dit goedkoope boekje gemakkelijk en aangenaam te ma[ken.]

Het is den Uitgevers echter voorgekomen, dat dit boekje, dat een geheel jaar lang in duizende ha[nden] is, bijzonder kan geschikt geacht worden voor advertentiën van vaste depots, van aanbevelingen all[er] Winkels en Koopwaren, van uitgegeven nuttige Volksboeken, als anderszins. Zij noodigen daarom all[en] deze provincie uit, die tegen eene geringe vergoeding ADVERTENTIëN achter dit boekske wensche[n te] plaatsen, die onmiddellijk franko in te zenden. Het hooge belang voor Kooplieden, Winkeliers, ... triëlen, enz. om door advertentiën het publiek op hunne koopwaren of handelszaken opmerkzaam te ma[ken,] zullen we hier niet behoeven te betoogen; zij die er geruimen tijd de proef mede nemen, worden ... van de voordeelen van adverteren overtuigd. En aan hen, die in deze overtuigd zijn, kan men ... geen doeltreffender gelegenheid daartoe aanbieden, dan achter onze Almanakken, daar deze boeksken ... duizenden en duizenden in de Provincie verspreid worden, en in verschillende opzigten tot vraagbaak ... bezigd, ontelbare malen in een jaar worden in handen genomen.

GOEDKOOP PRACHTWERK.

⁂ Aan de Inteekenaren is thans verzonden de **Tweede aflevering** van het ... uit te geven werk getyteld:

NEERLANDS ROEM

Het tijdvak van FREDERIK HENDRIK, voorgesteld in levensbeschrijvingen ... afbeeldingen van zoodanige Nederlanders, als gedurende zijn Stadhouderschap ... onderscheiden vakken hebben uitgeblonken, onder Hoofdredaktie van

Mr. J. van LENNEP,

teekeningen van HERMAN TEN KATE en W. P. HOEVENAA[R].

Dit Prachtwerk, het goedkoopste in zijne soort, zal in 27 afleveringen kompleet zijn, maande[lijks] eene aflevering uit te geven, bevattende eene plaat, met Levensbeschrijving en Omslag. — Alle ... tretten zijn ten voeten uit, en in kleuren, keurig bewerkt. — Elke aflevering kost slechts 50 ... door welken lagen prijs elk, die belang stelt in de Vaderlandsche Geschiedenis, en wien Neerlands ... ter harte gaat, zich dus in het bezit van dit Prachtwerk kan stellen.

De Eerste Aflevering bevat het portret van FREDERIK HENDRIK, in volle wapenrusting.
De Tweede „ „ „ „ „ MAARTEN HARPENZ. TROMP, als Vlootvoogd.
Elke maand verschijnt er eene aflevering.

☞ Na de komplete uitgave wordt de prijs van het werk stellig verhoogd.

AANBESTEDING

⁂ Op Zaturdag, den 9. October 1858, des namiddags te 2 ure, zal, onder nadere goedkeuring door den Commissaris des Konings in de provincie *Utrecht* of, bij deszelfs afwezigheid, door een der leden van Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den hoofd-ingenieur van den waterstaat in het 8e. district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur te *Utrecht* worden aanbesteed:

Het inrigten van het zoogenaamde kasteel te Montfoort tot gevangenis voor jeugdige vrouwelijke veroordeelden, enz.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het Ministerie van Justitie en aan dat van het provinciaal bestuur van *Utrecht*, alsmede op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in de provincie *Utrecht* ter lezing gelegd worden; en voorts in koffijhuizen te *Oudewater*, *Woerden*, *Gouda* en *Vianen*.

Zullende *drie* dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, des voormiddags te *elf* ure.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den heer hoofd-ingenieur van den waterstaat in het 8e. district en bij den opzigter *Wijndels de Jongh*, beiden te *Utrecht*.

Utrecht, den 25. September, 1858.
De Commissaris des Konings voornoemd,
RÖELL.

⁂ **Tegen Nov. e. k. wordt gevraagd,** te Wijk bij Duurstede, een BAKKERSLEERLING. P. G., tegen eene kleine vergoeding voor kost en inwoning. Reflecterende adressere zich in persoon of met franco brieven onder lett. B. bij W. F. STRAMROOD, Boekhandelaar aldaar.

⁂ **Men verlangt** in een fatsoenlijk burger huisgezin, eene DIENSTBODE van de P. G., tegen *f* 60.— salaris per jaar behalve verval; alleen diegenen zullen in aanmerking komen van wie men goede informatiën kan bekomen.

Adres onder lett. O. bij den Boekverkooper J. GREVEN, Ganzenmarkt alhier.

Beijersch Bierhuis, Lijnmarkt No. 46.

⁂ Ontvangen het BIER van de *koninklijke* Brouwerij te **Nurnberg,** en der beroemde Brouwerij van TH. EHEMAN te *Kitzingen;* dagelijks van het vat bij de flesch *f* 0.35, 6 flesschen *f* 1.90, buiten de flesschen. J. MULLER.

Marktberigten.

Schiedam, 28 Sept. Moutwijn per Ned. vat zond[er] ... *f* 16,50. Jenever id. *f* 22,00. Amsterd. proef *f* ... zonder de belasting. Spoeling *f* 0,80 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk M[eteorologisch] Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonne...)

Sept.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr. N. &	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	Opmerk...
28	2	wnw.	0.5	766.76	66.0	+ 4.3	0.74	0	Bewolkt
	10	no.	0.0	66.93	57.9	+ 4.7	0.87	0	Zw. bew...
29	8	ozo.	0.5	64.98	58.3	+ 3.6	0.84	0	Bewolkt

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 28 September 1858.

NEDERLAND.				
Werkel. Schuld	2 1/2	pCt.	65	65 1/16
dito dito	3	„	76 7/8	76 15/16
dito dito	4	„	98 7/8	98 15/16
Amortisatie-Sijndikaat	3 1/2	„	94 1/2	
Handelmaatschappij. .	4 1/2	„	141 7/8	142 1/4
Oost-Indische Leening	4	„	98 1/2	
Leen. Holl. Spoorweg	4 1/2	„	100 1/3	
Aand. Rijn-Spoorweg.	4 1/2	„	101 1/4	
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild* .	2 1/2	pCt.	53 1/2	
SPANJE.				
Obligatien	1 1/2	pCt.	29 3/8	29 1/2
Obligatien	3	„	45 1/2	
Binnenl. Schuld. . . .	3	„	40 1/4	
Amortisable			11 1/2	11 5/8
Bewijzen Koepons.			5 3/4	5 7/8
PORTUGAL.				
Obligatiën	3	pCt.	46 7/8	
dito 1856/57. . . .	3	„	45 11/16	45 3/4
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en C°*.	5	„	106 1/4	106 1/2
Obligat. 1828 & 1829.	5	„	104 1/4	
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	91 5/8	92 3/8
Certifikaten 1840 . . .	4	„	86 1/2	
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	„	86 1/2	
dito 1855 6e Serie . .	5	„	102	
Certifik. van Assign. .	6	„	67	67 1/4
POLEN.				
Obligatiën	4	pCt.	82	82 1/16
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en C°*.	5	pCt.	81 1/4	
dito dito	4	„	83 3/4	77 7/8
Oblig. Metalick	5	pCt.	77 11/16	87 1/2
Oblig. Rente Am.. . .	5	„	87 7/8	78 7/16
dito dito Nat. 1854. .	5	„	78 1/4	39 11/16
dito dito	2 1/2	„	39 5/8	
BRAZILIE.				
Geldl. 1824, £ 100. .	5	pCt.	100	
AMERIKA.				
Ecuad. Oblig. 1855. .	1	„	14	14 1/8
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	4 3/4	„	37	
Grenada, Oblig. . . .	3 1/4	„	19 3/8	21
Mexiko, Obl.			20 9/16	
N.-Am. Illin. Spw. Aand.			82	85 1/4
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	85	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.